



Ч.п. 1-2 (410-411)

СІЧЕНЬ — ЛЮТИЙ  
JANUARY — FEBRUARY

1992

# ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва  
Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія

пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Денис Беднарский

На обкладинці: Картина — Святкування  
Різдва у давньому Києві Петра Андрусіва

Ілюстратори цього числа: Д. Даревич,  
ЕКО, О. Кошель, П.Х., М. Левицький

"HOTUYS"

a Ukrainian Monthly Magazine for Children  
published by Plast Publishing,  
2199 Bloor St., West,  
Toronto, Ont., M6S 1N2, Tel.: (416) 769-7855

## ЗМІСТ

### Сторінка

1. Вуйко Іван: У Святу Ніч
2. ххх: Народня колядка: Ой у полі...
3. Сестр. Уля: Ялинка
4. Є. Шморгун: „Боже Великий, Єдиний...”
5. П. Мох: Лесин „Білий будиночок”
6. ххх, Приповідки, Щедрівка
7. Сестр. Тоня: Андрійко любить читати
9. Сторінки пластових малят: Г. Демченко:  
Снігова гостя, О. Городецька: Ялинка
10. Є. Шморгун: У полях, Шишки
11. Відгадайте
12. Таборування
13. Крутиголівки для мудрої дитинки
14. Е. Козак: Колядка про колядку з колядою
15. Наше листування
16. Галерія „Готуйсь”,  
Як зробити? — майстеркування  
Розгадки крутиголівок

З друкарні Мирона Баб'юка  
1525 Emerson Street  
Rochester, N.Y. 14606  
Tel.: (716) 458-2133

Адреса Редакції і Адміністрації:  
**HOTUYS MAGAZINE**  
2199 Bloor St. West.  
Toronto, Ont., M6S 1N2,  
Canada Tel.: (416) 769-7855

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” ВІД СІЧНЯ 1989 р.  
25.00 американських доларів.  
Ціна одного прим. — \$2.50

„Готуйсь”  
Інтернаціональне стандартно-серійне число  
(ISSN) 00468061

PLAST UKRAINIAN YOUTH ORGANIZATION  
144 Second Ave., New York, NY 10003



### ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ:

Пташка красна своїм пір'ям, а людина  
знанням.

Мудрим ніхто не вродився, а навчився.

Вчитися — однаково, що гребти проти  
течі: тільки перестав — і тебе понесло  
назад.



## Цьогорічне

### наше гасло:

Захисти рідне слово,  
до серця притули,  
життям своїм переповни!  
Іван Драч



Вуйко Іван

## У СВЯТУ НІЧ

**Заповідач:** (Перед сценою або збоку)

Ніч спокоем огортає  
Хати, гори і долини  
А з небес зоря звіщає  
Людям радісну новину.

**Спів за сценою:**

Дивная новина  
Нині Діва Сина  
Породила в Вифлеємі  
Марія єдина.

**Спів:**

Слава Богу заспіваймо  
Честь Сину Божому  
І Спасові нашому  
Поклін віддаймо.

**Заповідач:**

Прийшли діти з України  
В оцю ніч святу, срібlistу,  
Щоб народженій Дитині  
Дарувати серце чисте.

І просили щиро нині  
У Дитини Христа Бога  
Щоб дав любій Батьківщині  
Щастя, волю, перемогу.

(Відкривається сцена. Передня половина сцени представляє зимовий краєвид. Видно засніжене село. Трибанна, частинно зруйнована церква. А далеко ясніє зоря. Входять діти.)

**Оля зі Львова:**

У Львові, на вежі ратуші  
Прапор рідний повіває,  
А при вході леви дужі  
Стрільців славних дожидають.

**Борис з Кубані:**

Де Кавказ стоїть могутній  
На сторожі Батьківщини  
Рідні ниви там родючі  
І Кубань пливе в долині.



Встала воля із могили,  
Щезне біль, важка зневага,  
Козаків нащадки смілі  
Дружньо підуть всі до змагу.

**Степанко з Одеси:**

Там безкрає Чорне Море,  
Буруном хвилює плесо,  
Кораблі з усіх просторів  
Йдуть у пристань до Одеси.

Прийде час — я вірю, знаю,  
Оживе козацька слава,  
І на щоглі буде маять  
Прапор рідної Держави.

(Чути спів за сценою: „Боже Великий,  
Творче Всесвіту...”)

**Янгол:**

Не журіться, друзі милі!  
Я приношу вам новину,  
У вертепі породила  
Нині Діва Бога-Сина.

(Спів за сценою: „Во Вифлеємі нині  
новина”).

**Янгол:**

Я покажу вам дорогу (показує)  
Там повитого на сні  
Ви найдете Христа-Бога.

У передній частині сцени гасне світло. Розсувається заслона, що відділяє від другої половини. Посередині під зіркою в яслах Ісусик, з боків Марія і Йосип. Далі навкола янголи. Вся сцена освітлена. Янголи співають:

Бог Предвічний народився  
Прийшов днесь із небес,  
Щоб спасти люд свій весь.  
І утішив всіх.

**(Всі діти стають навколішки):**

Щиро ми всі благаєм,  
О Ісусе, Божий Сину,  
Ласка хай Твоя засяє  
Над полями України.  
Вкрий Своєю добротою  
І цілющою рукою  
Наші вилікуй всі рани.



Велич предків, нашу віру  
Щоб навчились всі любити,  
Поможи, щоб із руїни  
Піднялась наша Держава.  
Верни Боже, Україні  
Предковічну силу, славу.



**(Співають усі):**

Просим Тебе, Царю,  
Просимо всі нині  
Верни щастя, давню славу  
Нашій Батьківщині!



Щоб наш край укривсь церквами  
Щоб весело дзвони грали  
Щоб ми вільними устами  
Тебе, Христе, прославляли.

**(Заслона поволі спадає).**



*Першого грудня 1991 року  
український народ виявив свою  
свідомість, зрілість до  
самостійного життя у своїй країні!  
Здійснилася відвічна мрія  
багатьох поколінь народу!  
Прийми, Боже, вислів вдячності  
від українських дітей  
— членів Пласту!  
Шлемо свої молитви  
до всевишнього,  
молитви глибокої вдячності!  
Колядуємо:  
**„Слава во вишніх Богу!”***

Співайте це на сходинах і на початку навчання у школах!

## КОЛЯДКА:

Ой у полі самітна стаєнка  
Там Ісусик народився Божая Дитинка  
Пастушки у полі ягнят стерегли,  
Як почули про Ісуса, скоренько прибігли.

Прибігли, прибігли та стали питати:  
„Чи дозволиш Божа Мати Ісусові грати?”

Заграли, заграли, стали відходити.  
„Чи дозволиш, Божа Мати, Ісуса просити”:

— Ісусе, Ісусе, рожевий цвіточку,  
Даруй літа щасливі в рідну хатиночку”.



## ЯЛИНКА



Коли над полями Вифлеєму засвітила ясна зоря і сповістила світові народження Божого Сина, прийшли до убогих ясел з поклоном люди, звірятка і вся природа. Перші поклонилися пастушки, що пасли на полях свої отари, потім три багаті царі зі Сходу. Овечки, віслюки і зайчики стали довколв ясел, де лежало Боже Дитя.

— Ходім і ми привітати Ісуса — промовила до пахучої оливки, струнка пальма.

— Принесемо Йому у дарі овочів і моє чудове, широке листя.

— Подруги, візьміть і мене зо собою. І я хочу поклонитися Божій Дитині, глянути на маленького Ісуса — несміливо відізвалася ялинка, що росла при дорозі.

— Нема тобі чого йти з нами. Ти не маєш ні краси, ні багатства, а листя твоє колюче, ні овочів не маєш. Краще оставайся в лісі — озвалися оливка і пальма.

І осталася ялиночка сама. . .

Але Янгол, що вартував при Божих яслах відразу закримітив, що нема біля народженого Ісуса ялинки. Він полетів у ліс і там на краю його побачив сумну деревинку. Вона плакала пахучими слізьми живиці.

— Не плач, — ніжно промовив Янгол. Саме тебе тиху і нічим незамітну вибіраю прикрасити убогий вертеп, де народилася Божа Дитинка. Ходи зі мною.

І в ту мить із зоряного неба посипалися вниз золоті зірки. Лісові пташечки з кольоровими перами замінилися в скляні іграшки, гойдаючись на пахучих гілках. Срібними горішками обсіпав ялинку розлогий горіх. А павучок-шовкопрядник прислонив її цілу золотим павутинням.

І так ялинка горіюча зірками і намистечком станула біля Божого Дитяти. Маленький Ісусик усміхнувся до неї і простягнув ручки. Настала велика радість, всі любувались ялинкою. Пастушки заспівали веселу колядку, а зайчики підскакували і радісно співали колядки.

Пізно вночі усі розійшлися на спочинок. Одна лише ялинка залишилася біля Божої Дитини. І так рік за роком і досі лише одна ялинка залишається в Різдво біля Божої Дитини.

За І.С. скорочено подала  
Сестричка Уля

\*\*\*\*\*

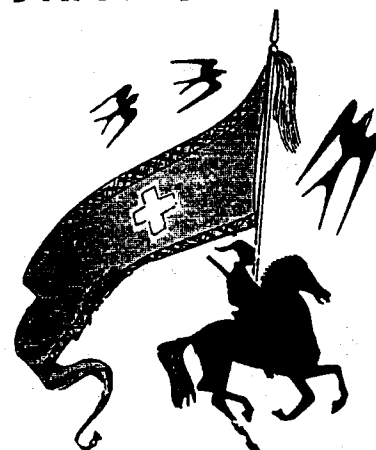
**РАДІСНЕ Й СЕРДЕЧНЕ  
ХРИСТОС РОДИВСЯ!**

УСЬОМУ НОВАЦТВУ ТА УКРАЇНСЬКІЙ ДІТВОРИ В УКРАЇНІ Й У ВСЬОМУ СВІТІ, ПЛАСТОВИМ ПРОВОДАМ, СЕСТРИЧКАМ І БРАТЧИКАМ, БАТЬКАМ ТА УЧИТЕЛЯМ

пересилає Редакція та Адміністрація  
„Готуйсь”

\*\*\*\*\*

**„БОЖЕ ВЕЛИКИЙ, ЄДИНИЙ, НАМ УКРАЇНУ ХРАНИ!”**



Із святом тебе друже!

Та можливо, здивуєшся — з яким святом? Адже зараз літо. А влітку великих свят немає... Але з минулого року є! В липні ми святкуємо першу річницю справді величної події. Якої? А чи не забув ти, що торік, 16 липня, наш український парламент — Верховна Рада — прийняв, ухвалив Декларацію про суверенітет України, тобто про її незалежність. Україну проголошено самостійною державою. Цю подію з радістю зустріли люди в усіх куточках нашої республіки.

Адже за Україну, за її волю наш народ боровся віками. І от тепер українці, всі народи України, для яких вона стала рідним домом, мають можливість побудувати справді вільну і багату державу.



Мабуть, ти не забув і другу подію, яка прикрасила минулий, 1990, рік: 500-літній ювілей виникнення на Україні козацтва. Сила-силенна людей з'їхалося в першу неділю серпня до Дніпропетровської та Запорізької областей, щоб відсвяткувати цю подію і вшанувати пам'ять наших мужніх і шляхетних предків. Трохи пізніше в Києві було створено Українське козацьке товариство. І от я подумав: а чому б і мені, Барвінку, не створити Кіш барвінчанських молодих козаків? Я пропоную тобі, друже, відповісти на мої запитання. Якщо ти даси правильну відповідь, я прийму тебе до нашого товариства, і ти станеш справжнім козаком! Отже:

- 1) Хто такі українські козаки?
- 2) Як називалась та місцевість на Дніпрі, де вони оселилися?
- 3) Як називалося військове і господарське об'єднання козаків?

Бажаю тобі, читачу, відповісти на ці запитання. Напиши мені, що б ти хотів дізнатися про козаків. Чекаю листів!

Лещета по снігу біжать швидко, легко. От лише день короткий: Ще не встигли втомитися, а сонце до заходу хилиться, нагадує, що вже час додому. Певне, йому, сонцю, при хорошій погоді теж котитися легше.

**Євген Шморгун**  
Київ „Веселка” 1990 ч. 7/91

## ЛЕСИН „БІЛИЙ БУДИНОЧОК”



„Леся вела нас за собою,  
як сонечко соняшники”  
(із розповідей Варвари Дмитрук)

Батько Лесин дбав про добре самопочування своєї улюбленої доні. Він задумав збудувати для Лесі окремий будинок у Колодяжному. Його назвали „Білий будиночок”, бо він справді таким був внутрі й зовні.

Прибувши до Колодяжного, Петро Косач як тільки вийшов із брички, приголубив доню, кажучи:

— Буде тобі незвичайний подарунок від мене. Почекай тільки трохи, побачиш. . .

Наступного дня до Косачів прибули майстри з сусіднього Любитова, навезли матеріялів, батько запросив музик із Ковеля, аби веселили будівельників.

Косач щиро припрошував їх:

„Пийте, люди, та веселіться, щоб був веселий цей дім, той, хто в ньому мешкатиме.

Окрім матері і батька про те — кому призначений цей будиночок, ніхто того не знав. Мабуть для гостей — тих з Києва і Львова — думала Леся.

Минули два тижні. І ось одного ранку Леся вийшла на подвір'я і

сплеснула руками від радості: „Який гарний білий будиночок!”

— Тату! — вбігла доня у спальню. — Тату!

— Тато в Луцьку, Лесю. Ще вчора поїхав. . . Подобається тобі „білий будиночок”?

— Дуже, мамочко! А та груша нахилилась над ним, як добра бабуня. . .

Тим часом приїхав батько. З підводи обережно знімали велике. . . фортепіано.

— Яке гарне! — захоплено вихопилось у Лесі.

— І ти на ньому гратимеш, — усміхнувся тепло батько.

— І це також тобі. . . усміхаючись подав в'язку ключів від білого будиночка.

Увечорі приїхав якийсь пан з Луцька. Косачі приймали його у великому будинку. Це був службовець з області. Він попросив показати йому садибу.

Коли підходили до „білого будиночка”, із його відчинених вікон почувалася знайома мелодія Шопена.

Вони увійшли в будиночок. А у Лесиній кімнаті повно сільської дівчорі. Сиділи в кріслах, на ліжку і підлозі. Їх гостили цукерками селянки Дмитрук і Ганя Поліщук.

Музика з Лесиних пальців линула лагідна й ніжна.

Гість з Луцька, глянувши на Лесиних друзів, скривився.

— І ви допускаєте цих обідранців до панночки? — вигукнув він.

— То правда, вони бідні, але добрі діти. І як бачите вони люблять музику. А Леся — вона господинька „білого будиночка”, і то її право кого запрошувати до себе! — ледь стримуючи обурення гідно відповів батько.

Гість з Луцька довго не забарився, того самого дня виїхав. А з вікон з Лесиноного будиночка ще довго линула музика Шопена.

Скорочено за Петром Мохом  
подала сестр. Уля



Не бурчи,  
та навчи.



Грамоті вчитися —  
завжди пригодиться.



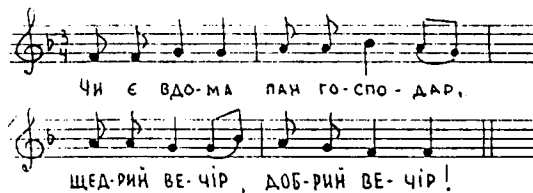
Вчений іде, а неук  
слідом спотикається.



Щоб других навчати,  
треба самому вміти.

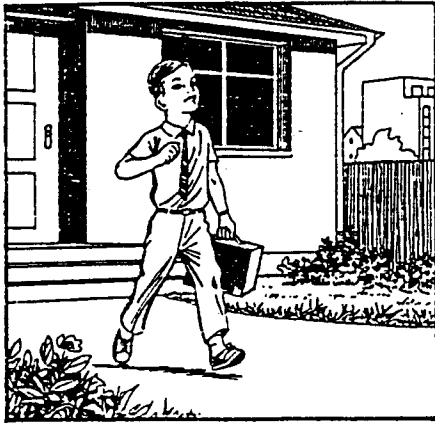
## ЩЕДРІВКА

Чи є вдома пан господар,  
 ПРИСПІВ: Щедрий вечір, добрий вечір!  
 А знаю, що пан дома,  
 Сидить собі кінець стола.  
 Біля нього — жінка його,  
 Біля неї — діти єї.  
 Пан господар — ясен місяць,  
 Ясне сонце — господиня,  
 Ясні зірки — його дітки.  
 Приспів повторюється після кожного рядка.





## Андрійко любить читати



Найбільше любив читати Андрійко про героїв. А ще, коли ними були хлопці його віку. Прочитавши про таких хлопців, як Павлик Судак з „За сестрою”, Тарасик Партиченко з „На уходах”, він довго потім розмовляв з батьками про той давній і далекий час, коли жили козаки та було стільки нагод ставати героями.

Правда, тато не раз казав, що героєм можна бути не тільки у війну. Тато розповідав про таких дітей, що рятували життя іншим дітям. Але Андрія ніколи батьки не пускали десь іти самого. Він ходив сам до школи, що було недалеко, а влітку часом повертався з товаришем-сусідом із сходин. А скільки у таких випадках мама давала йому поучень:

— Андрійку, пам’ятай, як маєш переходити вулицю! Уважай на авта! І не запізняйся. Зараз по сходинах приходить додому.

Коли це трапилось Андрій нічого не думав. Він, йдучи до школи, побачив, як мала дівчинка вибігла поза автобусом на вулицю. А згори їхало багато авт. Водієві не видно було, що на вулицю біжить дитина. Хлопець кинувся до дівчинки, вихопив її майже з-під коліс.

Після того, як він живим вискочив, як зчинився крик водіїв, перш за все Андрійко подумав, що йому мама скаже за необережність, і що він може спізнитися до школи, що в нього роздертий рукав і поранена рука.

У школі секретарка перев’язала йому рану, зашила сорочку. Андрій сказав неправду, коли його питали в канцелярії директор і секретарка:

— Я здивився, як працювали робітники на дорозі, зашпортався і впав. Я знаю, що був необережний. А мамі мені пригадувала, щоб не „ловити ворон”, коли йдеш серед людей і руху в місті.

На перерві Андрійка обступили товариші.

— З ким ти бився? — допитувалися.

— Мабуть з тим розбишакою Робертом. Він знаний „бом”, чого ти з ним зачепився?

— Я ні з ним не бився, — відповів Андрій.

— А чого ж ти маєш подерту сорочку, штани брудні?

— Мене авто вдарило.

— Як переходив дорогу? А чого йдеш там, де нема переходу?

— Ні, я йшов правильно. Але дівчинка вибігла з подвір’я просто на вулицю. А я за нею. Бо хіба ж міг я інакше зробити? Вона ж була б загинула.

— А ти ж міг попасти під авто разом з нею! — враз сказали кількох товаришів.

— Та міг. Але не думав тоді про це.

— А чия ж то дівчинка?

— Хіба я знаю? Маленька. Вона ж не знає ще нічого.

— А кому ж ти її віддав?

— Там уже зібралось багато людей. Збрала її якась жінка. Я не хочу, щоб про це довідалася моя мама. Буде дуже журитися. І ніде вже мене самого не пустить.

Прийшовши додому, Андрійко відразу замкнувся у своїй кімнаті. Чекав, щоб прийшов з роботи тато, і щоб мама попросила всіх на вечерю.

Але заки прийшов тато, в кухні почув Андрій хлоп’ячі голоси. Щось говорили. Мама і молодші діти — Богданна та Ігор



уважно слухали. Крізь вікно Андрій побачив тата, що повертався з праці.

Андрійко був збентежений. Не знав, що має тепер сказати татові й мамі, не знав, хто були ті хлопці. Чого вони прийшли? Чому мама його не покликала відразу?

Хлопці один перед одним розповідали:

— Нас, старостів кляс, покликав директор до канцелярії. Казав, що до школи прийшли батьки дівчинки, яку врятував учень нашої школи. Ніхто не знає хто він.

— А ми знаємо! Це Андрій! Я відразу сказав про це директорові!

— Андрій! Всі уважають тебе героєм! — привітали Андрія хлопці.

Батьки слухали й не розуміли поведінки сина. Чому він про таку важливу подію сам не розповів відразу мамі й татові. Але мама, втираючи сльози, обійняла сина, а тато стиснув з радістю синову поранену руку.

— Пробачте мені, мамо і тату! Я не хотів, щоб ви про це довідалися, бо не хотів вам додавати ще більше неспокою. Тепер будете журитися навіть тоді, коли я йтиму сам до школи.

— О ні, сину! Ми тепер будемо спокійні. Горді за тебе! Коли ти зміг врятувати життя дитині, значить, ти відповідальний, думаєш ти, як дорослий!

Про вчинок Андрійка довідалися люди. Написали в міській газеті. У пластовій станиці відбулася велика урочистість під час „Тижня Пласту“. Андрія нагородили за визначний вчинок, за хоробрість, за те, що він уже

доріс став справжнім пластуном, бо відрухово, не думаючи про небезпеку, про себе, рятував життя дитини.

— Щастя мати такого сина, — говорили приятелі батькам Андрійка.

Вашим Андрійком гордиться ціла станиця. Його ім' буде записане в її історії.

— Ну й цікаво — чому він такий у вас сердечний, така золота дитина? — питали інші батьки.

— Багато читає наш Андрій, — відповідали батьки. — Зокрема любить такі книжки, у яких описане життя хоробрих патріотів, людей, відданих ідеї. Любить про це говорити, розпитувати нас про різне після прочитання книжки. Багато хоче знати і про Пласт, про пластові принципи. Любить, коли йому розповідати про гарні вчинки пластунів. Ми справді щасливі, що маємо таку дитину.



А в Андрійка інші думки про цей вчинок. Не уважає він його героїзмом, як усі старші чи його товариші. Він турбується батьками, мамою зокрема. Вона вже не буде йому забороняти самому йти до школи чи на сходи. Сказала ж, що він вже майже дорослий. Андрійко турбується мамою тому, що вона переживатиме дуже кожну його відсутність з дому. Як він зможе дбати про її спокій? Про це мусить бути написано в книжках.

**Сестричка Тоня**



## Сторінка пластових малят



### СНІГОВА ГОСТЯ

Зайчик сидів під ялиною і роздивлявся довкола. На гілках дерев і на землі лежав сніг. Було біло-біло скрізь...

Зайчикові здавалося що на сосні сидять білі птахи і тваринки. Але коли він поворохнувся і придивився до них, одна біла птаха ворухнулася.

— То ти жива! — зрадів зайчик. — А я думав, ти теж із снігу!

— Ні, я жива, я справжня сова. Я біла, бо живу на далекій півночі. Прилетіла до вас у гості. Зовуть мене сніговою..."

Орися Городецька

### ЯЛИНКА

Зелена ялинка  
Що росла в ліску,  
Стоїть в нашій хаті  
На свята в кутку.

Прибрана чудово  
В яскраві краски  
Її люблять дуже  
Малі діточки.

А зайчик маленький  
Прибіг у лісок  
І замість ялинки  
Побачив... пеньок.

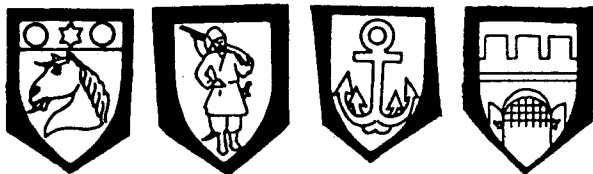


Сова почала розповідати, як у холодних країнах вона робить собі денебудь на горбку, посеред великого табуна білих гусей, гніздо.

— А гуси мене зовсім не бояться. Я стережу і їх, і їхніх гусенят від хижих воронів та пєсців. Я ж їх уполювала!... Знаєш скільки?..

Глянула сова під ялинку, а зайчика нема. Утік, сховався в ліс...

Галина Демченко





## У ПОЛЯХ

Вчора підсипало ще сніжку, поземка війнула хвостом, підмела, пригладила — стало в полях, як у прибраній світлиці. І на лещатах тепер любо-радо.

Інна спинилася, каже:

— Ми зараз тут одні на всі поля.

А просто перед її лижами враз вибухає сніговий фонтан. І поки Інна приходить до тями, здоровенний рудий зайчисько шугнув за невисокий горбок, залишивши на снігу крапчастий візерунок слідів.

— От тобі й одні! — сміюся з неї. І показую на сусідній горбок:

— А ген оті темні цяточки бачиш?

— Там що, теж сплять зайці? — Інна здивовано дивиться на мене.

— Куріпки. Там їхня їдальня. Заєць уночі розгриб сніг, от на розгребені вони клюють озимину.

— А чого не ворушаться?

— Помітили нас і затаїлися. Сподіваються, що ми їх не завважимо. Зараз куріпкам із-під снігу важко добувати корм, тому вони кожную свою їдальню залишають з великою неохотою.

Щоб не полохати птахів, ми навмисне повертаємо у протилежний бік. Нам же однаково, де совгатися по снігу.

У видалинку ще здалеку побачили на снігу щось чорне. Гадали — гадали, та так і не вгадали, що воно таке. Наблизилися — а це свіжонаточена купа землі. Виходить, кротові взимку не до відпочинку.

**Євген Шморгун**  
з книжки „Ключ-трава”, 1990

## ШИШКИ

Якось узимку пішли ми з Інною до лісу. От ходимо собі, коли Інна й запитує:

— А чого на цій сосні всі голки обсіпалися?

— Це не сосна, — відповідаю, — а осика.

— Ні, тату, сосна, — заперечує донька. — Бачиш під нею шишки лежать.

Дійсно, сніг під деревом густо встелений сосновими шишками.

— Он воно що! — усміхаюся. — Ну, якщо вже ти така спостережлива, то давай постоїмо і подивимося на це дерево. Тільки умова: тихенько-тихенько.

Постояли. І що ж? Через якийсь час — пурх! Підлітає до дерева дятел. Із шишкою в дзьобі.

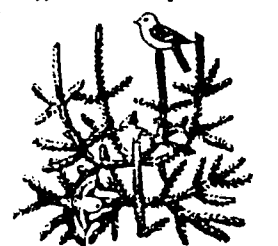
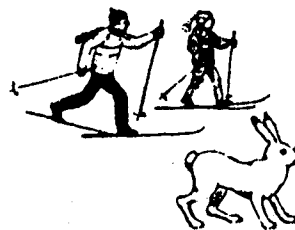
А на осиці одна гілляка відчахнута. Дятел застромив шишку в розщепину і давай з неї насіння вилуцувати. Розщепина вузька, шишка міцно в ній тримається, от дятелеві й зручно обідати. Винахідливий!

Інна дивиться, аж подих затаїла — цікаво!

Вилуцив птах шишку і бух її на сніг. Та й сам полетів. Певно на іншу шишку подався.

— Тепер зрозуміла, — питаю, — чого під осикою соснові шишки лежать?

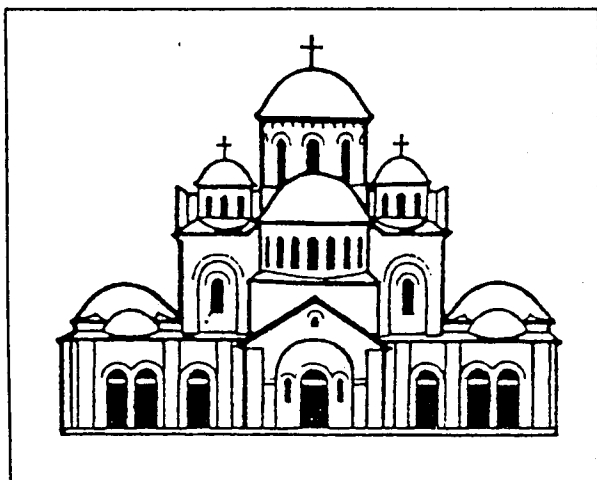
**Євген Шморгун**  
з книжки „Ключ-трава”



## ВІДГАДАЙТЕ!



ЧИ МОЖЕТЕ ДАТИ ПІДПИСИ ПІД ТИМИ ІЛЮСТРАЦІЯМИ, ДЕ ЇХ НЕМА?



Коли не вчився Іванком,  
то Іваном вже тяжко вчитися.



Наука в ліс  
не веде, а з  
лісу виводить.



Новацький табір 1990 „Зачарований ліс”. Новацтво у своїм таборі — чекає щоб вирушити на обід — з права під маштом стоять їхні сестрички!



„Зачарований ліс” 1990. Новацтво по обіді — чекає на наказ сестричок, які попровадять їх назад до табору — на по-обідний відпочинок!



Літо 1990. Новацтво у неділю підчас таборової Сл. Божої! Відправляє отець Богдан Пушкар!



# Крутиголівки для мудрої дитинки



## Дорогі Любителі Крутиголівок!

Ми вітатимемо Різдво і Новий Рік, то ж і крутиголівки будуть пов'язані з цими святкуваннями, із звичаями, обрядами, подіями та докільям.

I. Український народ має багато загадок, що в'яжуться з природою взимку. Відгадайте їх:

1. Що то за гість, що тепло їсть?
2. Без рук і без ніг малює малюнки.
3. Зроду рук своїх не має, а узор вишиває.
4. Хто малюнок на вікні за ніч ніч намалював мені?
5. Без рук, без ніг, без молотка збудує містка.
6. Старий дід мости помостив, прийшла молода — мости рознесла.



## II. ГОРИТЬ, ЯК СВИЧКА. . .

Поставте замість рисок потрібні букви:  
Горить, як с \_\_\_\_\_ а на с \_\_\_\_\_ і,  
У серці тиха згадка:

. . . між білих хат десь там — в с \_\_\_\_\_ і  
Дзвенить — бринить к \_\_\_\_\_ а.

І серце чує: прийде ч \_\_\_\_\_,

Що вражий І \_\_\_\_\_ д згине,

І Бог народиться ще раз

У селах У \_\_\_\_\_ и.

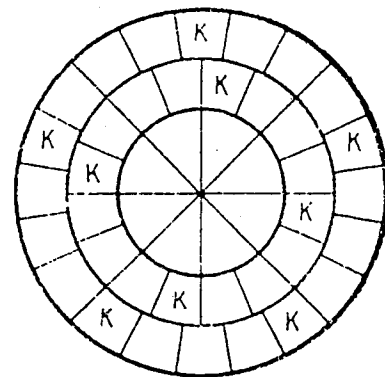


## III. ЩО ЦЕ?

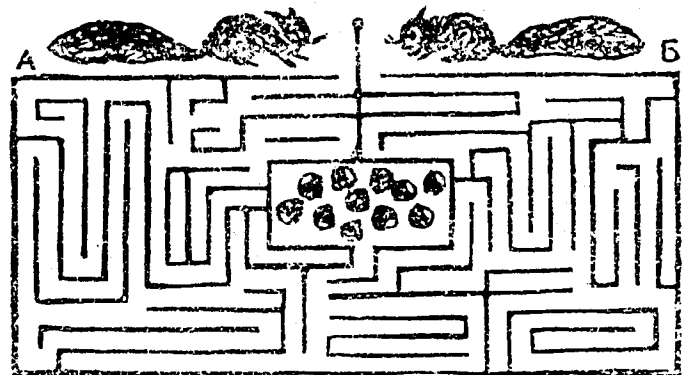
- а) Рук багато, а одну лиш ногу має, Влітку одягається, на зиму одягу скидає.
- б) Золоте вбрання скидає, біле олягає і на зелене переминає.

## IV. ЛОМИГОЛОВКА.

Ось тут бачите коло, поділене на клітки. У них вписано дев'ять літер „К”. Заповніть вільні клітки так, щоб вийшли слова, які починаються і кінчаються літерою „К”. Кожне слово має складатися з п'яти літер, наприклад „коник”.



## V. Котра вивірка дійде до горіхів?



## КОЛЯДА ПРО КОЛЯДКУ З КОЛЯДОЮ



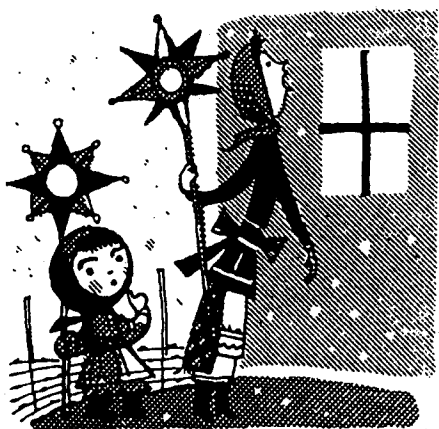
Через річку, там, де кладка,  
Йде собі мала колядка.



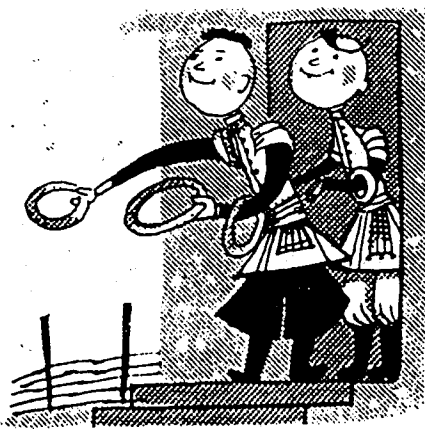
Зустрічає ще одну,  
Довгу-довгу коляду.



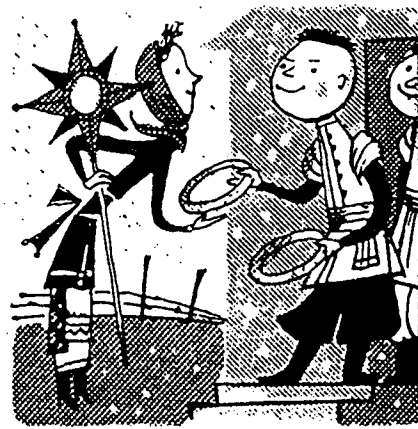
Під вікном за перелазом  
Заспіваймо, сестро, разом.



Довга ще лиш починала,  
Як мала вже відспівала.



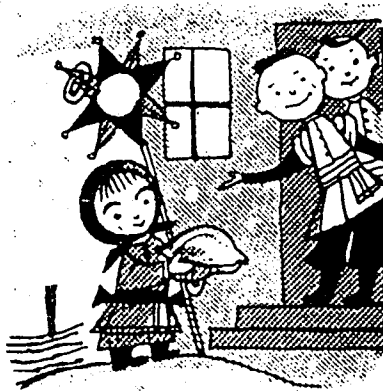
Вийшли з хати паничі  
І виносять колачі.



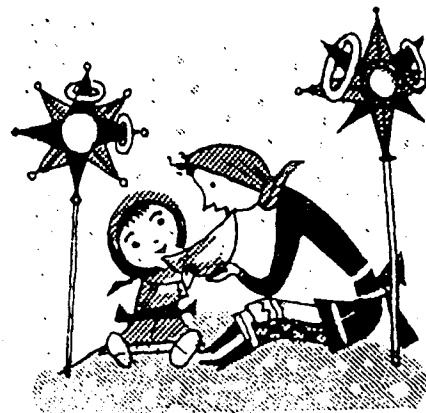
Довгій коляді аж два,  
Бо, хоч довга — не нудна.



А колядці, ще й маленькій  
Два колачики біленькі.



Пиріжок дали, крім того,  
З мачком-смачком на дорогу.



Посідали на сніжок  
І смакують пиріжок.



# НАШЕ листування

Дорогі Читачі, зокрема Новачки і  
Новаки!

Ви ж знаєте, які важливі події відбуваються тепер в Україні. Багато українців з різних країн їздять тепер часто до рідні та до різних організацій, щоб бути на їхній нарадах, щоб допомогти нашому народові успішно відбутися голосування (референдум) за вибір президента для Української Держави.

В усіх містах України відбуваються великі зібрання людей. Беруть у них і діти. Батьки хочуть, щоб вони були учасниками історичних подій, які тепер відбуваються на території України.

А Ви, пластові Новачки і Новаки, повинні знати про ці всі важливі події, що зараз відбуваються на нашій Рідній Землі.

Ось бачите на цих фотографіях, як дівчинка взяла навіть свою лялю, щоб і вона була учасницею важливої події. А хлопчик на татових плечах також голосує за те, щоб була українська перемога, щоб всі жителі в Україні проголосували 1 грудня цього року за вільну Україну, а не за якийсь союз з росіянами разом.



Хлопчик з транспарантом в Києві..



Ці два фота зроблені на Софійському майдані в Києві під час Всеукраїнського народного віча.

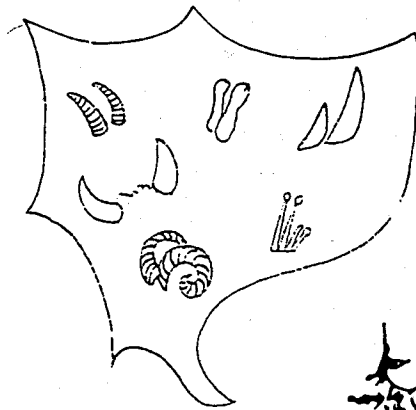
Фото Костянтина Шепітька та Володимира Білкея.





Новацький табір **Козацька держава 1991**

п. сен. Ірина Гербат АУ Рома Абухарець Михайло Горбат  
 п. сен. Лесю Давидюк Катанка Яри Борис Франкевич  
 п. сен. Євгенія ПІАНЯ ПЕТРЬ СІКО  
 п. сен. Зінаїда Шуст Терикова Катруся. Олександр Лютай Олександр Родічків  
 МАЙСНЯ СІВІЛІНАХ Олександр Лютай Олександр Родічків  
 ГАНЯ МІРОНУК Андрій Ковалів  
 Наталя Колодушкієн. Радко Хомин  
 Лариса Ниседж Микола Заверука  
 МАЙСНЯ  
 ОКСАНА ПУШКАР Грисятина Блашак СТУФАН МУКІШ  
 Софія Кучук ВІКА СТУФАН  
 Катруся Ронькова Ірикович АДРІАН  
 МАТІЯШ  
 п. сен. Оля Ткаченко Юра Пилипчук Дмитро  
 привіт уля Готуйсь Меженцев  
 із захланчу/Німеччина! РОМАН ІЧК.



**УВАГА!**

На звороті обкладинки „Готуйсь” число за липень-серпень 1991 подано було помилково кілька ребусів, що були вже в числі за березень-квітень ц.р. Крім того силуетки 5 тварин і слимака, окремо рисунки їх рогів і ріжки слимака.

Це цікаве завдання для читачів — допасуйте роги до тварин і слимака.

Це завдання було подумане не без втручання редактора. Воно цікаве.

Чекаємо на Вашу реакцію, Читачі!

**Редакція**

**Дорога Редакціє!**

Пересилаю Вам — хоч вже дуже пізно — сердечний привіт від учасників нашого новацького літнього табору 1990 року „Зачарований ліс” — з проханням помістити його в новацькому журналі „Готуйсь”, зваживши стародавню приповідку — ліпше пізно, ніж ніколи!

Рівночасно залучую кілька таборових знімок з цього самого табору.

Долучую також привіти — табору новачок і табору юнаків. Їх мені передала референтка виховного сектора — пл. сен. Оля Ткаченко. Коли можливо, то прошу і цей привіт подати до „Юнака”.

Щиро вітаю Вас та сердечно дякую Вам за Ваш великий вклад праці для нашого новайтва.

**Готуйсь! пл. сен. Маруся Бочан**  
 Мюнхен, 6.3.1991

# ГАЛЕРІЯ ГОТУЙСЬ



Дорогі Любителі історичних пам'яток!  
Живемо у особливому для України часі. Пригляньтеся до фотографій і поясніть чому вони пов'язані з нашою історією?! . . .

Не поганьбили честі  
козацької. . .

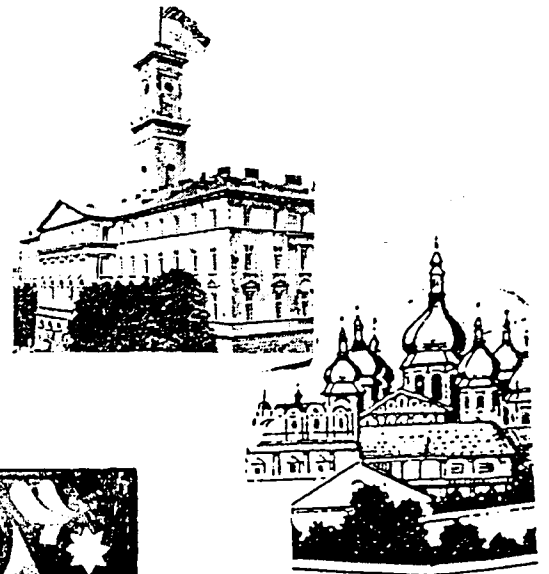
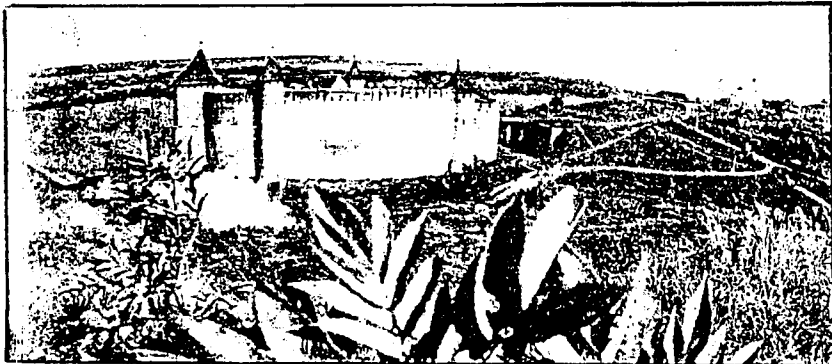
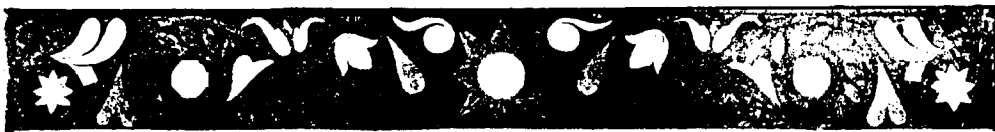


Фото Михайла Голіка.



# ЯК ЗРОБИТИ

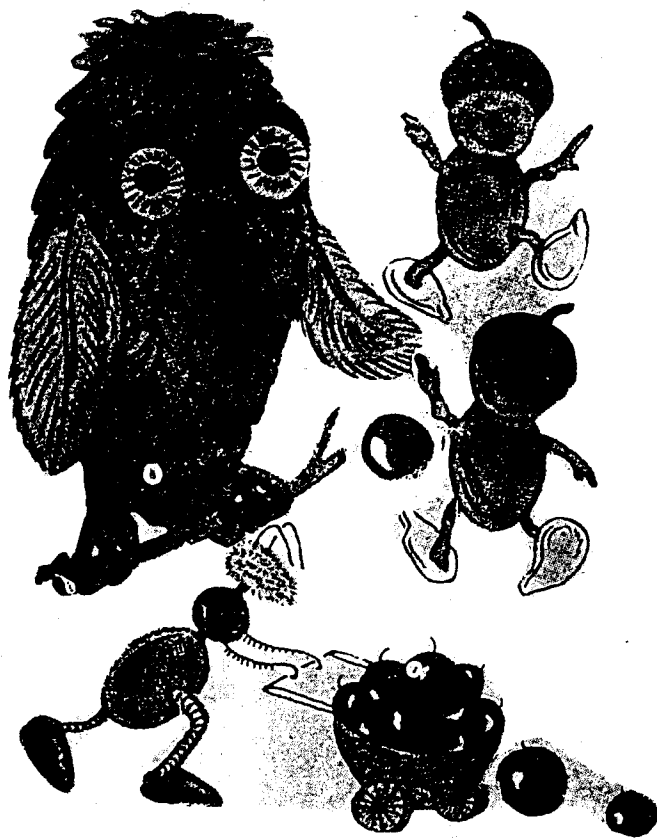
## СОВУ, КОМАШКУ І ФУТБОЛІСТА?

**Потрібно:** жолудів, кукурудзи, шишок з ялиці, дротиків, галузок, насіння, ягід, пір'я, міцного клею й малих листочків.

**Як зробити? Сова.** На верх шишки з листочків зробити шапочку. Очі з шапочок жолудів, до яких приклеєні вирізані кільця з їх середини. Ніс — це приліплене соняшникове зернятко. Руки з пір'я. Ноги з дротиків, обвинені м'яким морщеним папером (можна обліпити плястеліною).

**Футболісти** — жолуді (можуть бути горішки), в них встромлені патички, або дротики, а ноги — це зернина з кукурудзи, або з середини соняшникових зернят.

**Коник.** Порізаний качан кукурудзи. Вушка з соняшникового насіння. Частина коника щіплені дротиками, що кінчаються головками.



## РОЗГАДКИ КРУТИГОЛІВОК З ЧИСЕЛ: 1-2, 3-4, 5-6 і 7-8, 1991 року

**Ч. 1-2, 1991:** I. Любі діти, прилине, годинонька, згине; поле, зазеленіє, вкриє. II. Між чотирьома іменами хлопців є одне дівчинки; 2. Чотири назви міст України, одна у ЗСА; 3. Три назви комунікації на землі, одна в повітрі; 4. Три назви відносяться до ніг, одна до рук; 5. Три назви пов'язані з небом вночі, одна з днем; три назви — назви плинну, одна твердий стан; 7. Три назви овочів, одна ярини; 8. Три назви домашніх птахів, одна лісова; 9. Три назви одягу на голову, одна на шию; 10. Три назви рік України, одна Південної Америки. III. Це заклик хлопчика, що репрезентує школу, до дітей, щоб добре вчилися в школі. IV. Ребуси: зміст, липень, столяр, Пилат, липень, вісім, брак, дрібочка, дрібнота, вуса, вий, Русь.

**Ч. 3-4, 1991:** 1. брати, чужому, цурайтесь, матір, карає; 2. 1838 — викуп Шевченка з неволі, 1840 — вийшла друком книжка „Кобзар”, в роках 1843, 1845 здійснилась мрія Шевченка бути в Україні; 1857 — звільнення Шевченка з війська, повернення до Петербурга. 3. Богорський — другий учитель малярства, п'яниця, Сошенко — приятель Шевченка, студент у Петербурзі, сусід

з села в Україні. Лямпі — учитель малярства у Варшаві, Ширяєв — кімнатний маляр у Петербурзі, Брюлов — навчав малярства Шевченка в Академії у Петербурзі; П. Куліш — український письменник, поет і приятель Шевченка; 4. Поезія „Мені тринадцятий минало”; 5. качаточка, осокою, качечка, качуром, розмовляє. 6. ялині, небоже, допоможе; 7. християнство, христосування, похристосувалися; Воскресення, воскресати, Воскресіння; 2) кура, пора, копа, зима, рима; Ребуси: нахаба, наказ, намул, насип, підхід, підрив, підступ, підлога, замок, захід, засіб, запах, ворота, стовп.

**Ч. 5-6, 1991:** 1. сестричка, Микола, гарненько, читає, робити, марно, ілюструють, ньеньки, поцілує. 2. У Африці, полин, колючі кущі, в тундрі, в пустинях, в підбігунових просторах, морський північний птах ГАГА, під Північним бігуном, біля Чорного моря, на березі морів, де є пісок, про вареники, що линуть з неба людям просто в рот ми ще не чули!. Це корч картоплі.

**Ч. 7-8, 1991:** Ребуси: липень, Пилат, вуса, нахаба, наказ, намул, насип, підхід, підрив, наступ, підлога, засіб, замок, підхід, запах, ворота, стовп.